

Datum

Handläggare
Thomas Ljunggren

Direkttelefon
0383-46 77 93

E-postadress

Insats utvärdering

Brand i flera byggnader

██████████, Vetlanda kommun

Onsdagen den 28 mars 2012, larm klockan 12.42

Insatsnummer: 16.1643908

Vi skyddar och hjälper.

Postadress
HRF
571 80 Nässjö

Besöksadress Nässjö
Telegatan 3

Besöksadress Vetlanda
Lilla Nygatan 4

Telefon (växel)
0383-46 77 00

Telefax
0383-46 77 98 (N)
0383-46 77 99 (V)

Bankgiro
5329-3585

Org. nr.
222000-1388

E-postadress
hoglandet@raddningstjansten.com

Webbadress
raddningstjansten.com

Orsak till utredningen

Räddningschefen på Höglandets räddningstjänstförbund har begärt en utredning av insatsen i samband med branden som ett komplement till den utredning av brandorsak som utförs av polisen.

Utvärdering

Besök har gjorts på platsen den 30 mars tillsammans med brandutredare Tommy Broholm samt Roger Johansson. Vidare sammankallade vi till ett möte den 17 april med personal som var med på insatsen den aktuella dagen och tillsammans gick igenom insatsen.

Händelseförlopp

Den 28 mars 2012, klockan 12.42 inkommer larm till SOS Alarm om brand i byggnad (ladugård). Larmet är inringt av fastighetsägaren. Situationen beskrivs som att det brinner i gödselstacken och att branden spridit sig till nederdelen av det näraliggande färsstallet. Fastighetsägaren meddelar att det inte finns några djur inne i det brinnande stallet.

Farstorp först

Deltidskåren i Kvillsfors är den första kåren som larmas ut av SOS kl 12.43, dock visar det sig att Kvillsfors är ute på annan händelse, en gräsbrand i Fluxerum norr om Pauliström.

12.44 mottar brandvärnet i Farstorp larm om brand i byggnad, nivå 20. Strax efter larmas Vetlanda som utgår med räddningsenhet, vattenenhet, två deltidbrandmän (4160 och 4060) samt ledningsenhet. 12.45 mottar deltidskåren i Korsberga larmet och utgår med räddningsenhet samt vattenenhet.

Farstorp är första enhet på plats och SL:s vindruterappport formuleras i termer av "skicka allt ni har".

12.47 larmas BI som efter IL:s rapport (tre byggnader brinner) förstärker med ytterligare två räddningsenheter från Åseda och Järnforsen samt tre tankbilar från Nässjö, Eksjö och Hultsfred.

Farstorps vindruterappport uppfattas inte av BI, först IL:s rapport om att det brinner i ytterligare byggnader uppfattas läget av BI.

Tid enligt ärenderapport SOS	Larm/enhet	Kommun/förbund
12:43:18	Förlarm, F450	Kvillsfors, HRF
12:44:09	Larm N20, F470	Farstorp, HRF
12:44:41	Larm N20, F450	Kvillsfors, HRF
12:44:46	Larm N20 243-4000	Vetlanda, HRF
12:45:43	Larm N20 F440	Korsberga, HRF
12:47:32	Larm IL 243-2080	Nässjö, HRF
12:47:44	Larm BI 243-4180	HRF
13:02:59	Ut 243-2040	Nässjö, HRF
13:06:22	Tankbilslarm H700	Hultsfred
13:13:33	Larm N5 G360	Åseda, RÖK
13:15:11	Larm Stort H750	Järnforsen, Hultsfred
13:31:53	Larm vattenenhet F600	Eksjö
13:33:39	Larm Depå 243-1069	Jönköping
14:54:20	Larm N5 F220	Bodafors

Vid Farstorps ankomst är färsstallet övertänt. Det brinner även i den intilliggande fastigheten med pannrum och veterinärklinik. Inledningsvis finns ambitioner att skydda den cisterner som ligger bredvid färsstallet. Efter ett tag brinner det och ryker så kraftigt från färsstallet att man släpper cisternen och övergår till att försöka rädda pannrummet.

Aktuell dag blåser det i riktning från färsstallet upp mot övernattningslängor, konferensanläggning, mangårdsbyggnad och huvudbyggnad. Blåsten gör att glödande flagor flyger över ganska långa sträckor. IL rekognoserar området strax efter framkomst och upptäcker att den tredje fastigheten, mangårdsbyggnaden, uppe vid huvudbyggnaden nu också brinner. Vinden har kastat gnistor och glödande flagor mot gaveln närmast huvudbyggnaden och elden har tagit sig på läsidan. Enligt uppgift

var det upp till 17 m/s i vindbyarna. Mangårdsbyggnaden har ett tak bestående av tjärad (gjort senast 2010) ”ekspån”.

Fjärde fastighet

Strax därefter upptäcks även brand i en fjärde byggnad, brunnshuset. IL (JS)¹ samt BI (JP) delar upp resurserna; Vetlanda samt Korsbergas tankbil orienteras mot branden i pannrummet/kliniken samt att skydda övriga näraliggande fastigheter. IL2 (BP) får ansvar för att skydda huvudbyggnaden med hjälp av tankbil från Vetlanda och Åsedas hävare.

IL får, med övriga resurser, ansvar för brunnshuset/mangårdsbyggnaden. Farstorp tar ansvar för att säkerställa vattenförsörjningen från näraliggande sjö. BI (RF) får i uppdrag att leta igenom samtliga byggnader invändigt i jakt efter ytterligare brandhärdar.

Vetlandas sektor brann upp ganska snabbt och därför ställdes resurserna till förfogande till annan sektor. Deltidskåren från Bodafors avlöste i aktuell sektor. Vetlandastyrkan flyttas över till brunnshuset.

Branden i mangårdsbyggnaden hanteras via utvändigt släckning samt restvärde.

Ambitionen att rädda huvudbyggnaden lyckas. Trots ett relativt litet utrymme mellan fastigheterna så uppmäts inga förhöjda temperaturer i huvudbyggnadens gavel.

Elbolaget är snabbt på plats då det visar sig att branden slagit ut elförsörjningen i grannskapet. Elektriker är på plats redan under torsdagsmorgonen.

Inventarier och efterbevakning

På ett tidigt stadium får ägarna tillstånd att plocka ut bland annat fotografier ut mangårdsbyggnaden.

Åseda bär ut möbler från första våningen i mangårdsbyggnaden. Ägarna börjar själva bära ut möbler från huvudbyggnaden. Inventarierna placeras sedermera i konferensbyggnaden.

Branden i brunnshuset kan hävas relativt snabbt. Under det enkupiga tegeltaket ligger ett undertak av plankor, inte spån som i mangårdsbyggnaden har därmed svårare att få fäste. BI begär in POSOM samt restvärdesledare, [REDACTED].

Insatsen pågår från onsdag 28 mars till lördag 31 mars. Räddningsinsatsen avslutas på torsdagen kl 12.00. Natten mellan den 28 och 29 mars ansvarar Farstorp med tre man samt polisen med två man för efterbevakningen. Natten mellan den 29 och 30 mars tar sig branden igen, trots att brandplatsen undersökt med värmekamera vid tre tillfällen under torsdagen på plats finns då personal från Kvillsfors som larmar hela Kvillsfors styrkan och tillsammans släcker man av det som brinner.

Under en period misstänktes branden vara anlagd. Brandutredare jobbar parallellt med räddningsinsatsen. Ägarna har tömt aska i gödselstacken och utredaren konstaterar att eldens spridning stämmer väl överens med vindriktningen. Polisens tekniker är på plats under torsdagen.

Dimensionering

Insatsen berör styrkor från tre län: Jönköping, Kronoberg och Kalmar. Styrkor/enheter hämtas från Nässjö, Vetlanda, Farstorp, Bodafors, Korsberga, Landsbro, Eksjö, Åseda, Hultsfred, Järnforsen och Åseda. Totalt deltog 5 räddningsenheter, 5 vattenenheter, 2 höjdenheter, 3 ledningsenheter, RCB stab samt Depåfordon. Trots att så många styrkor/kårer är inblandade i händelsen avlöper arbetet mycket bra.

Sidohändelser

Parallellt med händelsen i Vallby inträffar en mindre verkstadsbrand i Tranås. I denna händelse stärker räddningstjänsten i Eksjö upp, vilket avlastar situationen. Då gräsbranden i Fluxerum som deltidskåren i Kvillsfors bekämpar kräver ytterligare vatten hämtas vattenenhet från Hältevad.

¹ [REDACTED]

Radiotrafik

På förslag från RCB flyttas radiotrafiken till RAPS 06, vilket gjorde att det flesta upplevde radiosituationen som stökig, alla parter tvingades att "ratta om". Eftersom flera län var inblandade i händelsen så var det tvunget att för över sambandet till RASP 06.

SL Vetlanda gick över direkt, medan övriga enheter inte uppfattade övergången. Farstorp t ex pratade analogt i ca 10 min på vägen fram till olycksplats innan man gick över till RASP 06.

Generellt var radiotrafiken pratig och stökig; inledningsvis skedde kommunikation via RASP 04, RAPS 06 och via det analoga nätet.

RÖK, följde händelsen via RASP 06, vilket innebar att det fanns möjlighet till förtänk innan begäran kom från Jönköping. Via RÖKs insatskanal kommunicerade man med de egna styrkorna.

Rakels kontaktbarhet är bra och skapar förutsättningar. Det är viktigt att snarast möjligt bygga ut så att samtliga bilar utrustad med enhet.

Vattenförsörjning

Farstorp tar ansvar för att säkerställa vattenförsörjningen från näraliggande sjö. Uppdraget att säkerställa vatten uttalas aldrig, något som borde ha gjorts. Då Farstorp anländer till [REDACTED] stannar de till en kort stund vid sjön för att lämna av motorspruta (något som uppfattats som om de trodde sig kört fel), vilket vittnar om god disciplin.

Vattenförsörjningen är händelsens utmaning och svårighet. Sammanlagt används fem motorsprutor.

Dubbla sprutor, dubbla ledningar samt torrledning i händelse av slangbrott, något som också uppstod då slangen inte klarade trycket.

Det blir ett stort tryckfall på grund av höjdskillnaden - 12 bar in och 2 bar ut. Vattenförsörjningen borde ha klargjorts som en sektor. Nässjös tankbil körde i skytteltrafik mellan sjön och gården.

Lämplig åtgärd hade också varit att sätta en spruta halvvägs eller öppen seriekörning med tankbil emellan. Ytterligare ett alternativ hade varit att växelskifta till Skirö badplats med en eller två bilar.

Kunskapen om hur vi vattenförsörjer större händelser behöver bli större. Det är dock tveksam om en bättre vattentillgång hade förändrat händelsens utgång.

Depå

Depåbil från Jönköping skickas relativt tidigt. Bilen stannar till i Vetlanda för att hämta rökskydd, men fastigheten är tom så man har problem med att ta sig in. Stationen kan aldrig lämnas helt tom, en rutin som bör ses över. Även nyckelrutin till förrådet bör ses över.

Depåbilen är en bra resurs som tillhandahåller mat, dricka, luft och en möjlighet att komma undan.

880

Ledningsfordon tas inte i anspråk under händelsen. RL väljer att vara rörlig och inte sätta sig i

ledningsplats. Skadeplatscheferna kan inte lämna sina platser och därför är det bättre att RL är rörlig.

Brist på fast ledningsplats gör att vissa saker har svårt att kommuniceras t ex kontroll av fastigheterna.

Fast ledningsplats upprättas när Åseda kommer på plats.

SOS och RCB

På SOS funderar man kontinuerligt över resursfördelningen. Det är svårt att arbeta mot ytterligare en SOS-central. Kunskapen om vilka resurser som finns angränsande i annat län är dåliga, vilket gör att det krävs tydliga beställningar som kontroll i beställningarna. Googlemaps gav goda kunskaper om platsen. Samarbetat med SOS upplevs under insatsen som positivt och med god kommunikation i syfte att skapa fungerande lösningar. RL avrapportera regelbundet läget till staben, vilket finns dokumenterat i Zenit.

Information och media

Händelsen orsakade stort tryck från media. Insatsledare [REDACTED] tjänstgör som informationsbefäl och rådgör med SOS samt insatsledare [REDACTED] som sitter i BOS:en i Nässjö.

Restvärde

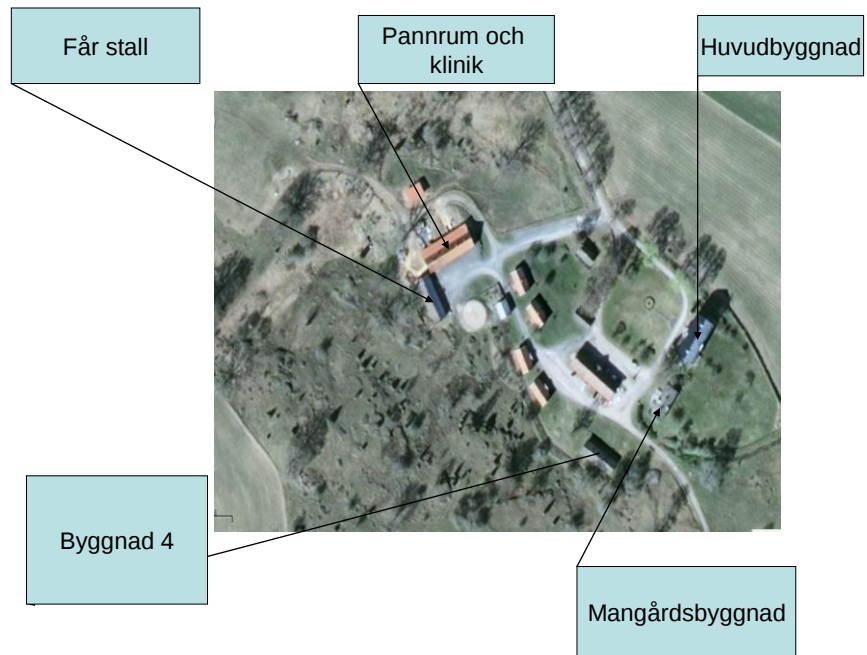
Mangårdsbyggnaden är en kulturhistorisk byggnad av stort värde. Det var viktigt för ägaren att branden där släcktes och att brandplatsen efterbevakades. Ägarens ambition är att försöka restaurera fastigheten och återanvända så mycket som det går. Händelsen visar att det är viktigt att tänka på restvärdet, att försöka rädda så mycket som det går.

Erfarenheter och åtgärder

Sammanfattning av ovanstående är följande;

- *Styrkenuppbbyggnad fungerade bra*
Detta kommer säkerligen att bli ännu bättre då vi från och med maj i år har startat upp en inre befälsfunktion (IB) ihop med andra kommuner där IB redan vid larm medlyssnar och hjälper SOS att tolka larmet.
- *Sambandet var ett problem framförallt på väg ut till insatsen*
Åtgärdas med att vi påskyndar processen med att utrusta fordon och personal med Rakelterminaler samt att ytterligare utbildning genomförs hur vi ska hantera olika kanaler m m.
- *Depåfordon är en viktig och bra resurs*
Dock ska vi se över våra rutiner hur vi bemannar våra närliggande heltidsstationer vid större händelser.
- *Vattenförsörjning*
Vattenförsörjning från öppet vattentag med motorsprutor är generellt något som vi behöver öva mer på och bli bättre. Vattenförsörjningsplaner tas fram inom funktionen Stöd till insats.
- *Lång brandspridning*
Viktigt att vi tar lärdom om risken med brandspridning vid hård vind.
- *Restvärde*
Restvärde är en viktig del och är något som vi ska tänka på vid de flesta av våra insatser.
- *Bevakning*
Det är viktigt att vi följer de riktlinjer som finns framtagna inom RäddSam F, och att vi inte släpper bevakningen för tidigt.

Fotobilaga

Översiktsbild över [redacted] där fårstallet är startbyggnaden. Därefter spred sig branden till pannrum och klinik för att sedan sprida sig ca 170 meter till mangårdsbyggand och byggnad nummer fyra (brunnshuset).

Nedan. Mangårdsbyggnaden efter branden.

Ovan. Brunnshuset (byggnad 4) med endast små skador på taket.

Nedan. Flagor som fanns över hela området.

